P.Z. br. 230

HRVATSKI SABOR
Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
Klasa: 022-03/21-01/146
Urbroj: 6521-8-21-
Zagreb, 7. prosinca 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, s Konačnim prijedlogom zakona, P.Z. br. 230**
- Izvješće s rasprave

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora razmotrio je, na 16. sjednici održanoj 7. prosinca 2021. godine, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, s Konačnim prijedlogom zakona, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 2. prosinca 2021. godine.

Sukladno odredbi stavka 2. članka 179. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor je Prijedlog zakona razmatrao kao zainteresirano radno tijelo.

Uvodno je istaknuto da se predloženim Zakonom dodatno uređuje pravni okvir koji omogućuje brzu provedbu mjere čiji je prvenstveni cilj zaštita života i zdravlja ljudi, tijekom globalnih pandemija/nacionalnih epidemija, kakva je ona uzrokovana bolešću COVID-19. Predloženim pravnim okvirom osigurava se učinkovita i pravovremena zaštita zdravlja ljudi, a istovremeno se osigurava da mjere i njihov intenzitet traju samo dok te okolnosti traju. Na taj način se osigurava da se Ustavom zajamčene slobode i prava građana ograničavaju samo u mjeri koja je nužna i koja odgovara naravi potrebe za njihovim ograničenjem.

Prijedlogom zakona definiraju se javnopravna tijela zadužena za provođenje mjera iz ovog Zakona te odgovorne osobe u javnopravnim tijelima. Kao nova mjera za suzbijanje zaraznih bolesti uvodi se obveza predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenu zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore. Cilj te mjere je onemogućiti ulazak osoba u određene prostore ako ne predoče dokaz o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti kako bi se u što u većoj mjeri spriječilo daljnje širenje zarazne bolesti. Propisuje se obveza odgovornim osobama u javnopravnim tijelima da osiguraju provedbu navedene sigurnosne mjere i propisuje se i prekršajna odgovornost odgovorne osobe ako ne osigura provedbu sigurnosne mjere. Sanitarni inspektori ovlašćuju se za nadzor nad provedbom sigurnosne mjere obveze predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenu zarazne bolesti, radi ulaska u određene prostore.

U raspravi je ukazano kako je javnost jako senzibilizirana što je vidljivo iz savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u kojem je na 9 članaka Prijedloga zakona upućeno primjedbi na 2.800 stranica, a brojne primjedbe upućene dostavljene su Odboru.

Izneseno je i da je važno da cijepljenje u najvećoj mogućoj mjeri bude dobrovoljno te da smo tu najviše zakazali. Dio ljudi koji su protiv cijepljenja smatra da nisu dobro informirani i njihovi stavovi bi se mogli izmijeniti boljom informiranošću. Naglašeno je kako se mora zadržati trezven pristup te zaštitu od demagoških teorija zavjere te ojačati svijest o zaštiti zdravlja što je građanska dužnosti koju velika većina shvaća, no ne mala manjina ne shvaća i misli da je sve nametnuto. Vezano uz nuspojave cijepljenja te prvi smrtni slučaj u Hrvatskoj od sindroma tromboze s trombocitopenijom koji je po ocjeni HALMED-a vjerojatno povezan s cijepljenjem istraživanje se mora prepustiti stručnjacima da istraže cjepivo i nuspojave. Iako postoji mogućnost pojave ovog vrlo rijetkog sindroma koje su se pojavile i u drugim zemljama, i kojima je ugrožen život kao temeljno ljudsko pravo, istraživanja pokazuju da koristi primjene cjepiva u sprečavanju bolesti COVID-19, kao i s njom povezanih rizika od hospitalizacije, potrebe za smještanjem pacijenata na odjele intenzivne njege i smrti, nadmašuju potencijalne rizike.

Istaknuto je da se mora osigurati široko dostupnu mogućnost cijepljenja i testiranja građana, a mora biti osigurano besplatno testiranje za najsiromašnije građane, kao i za one koji zbog narušenog zdravstvenog stanja ne mogu primiti cjepivo.

Posljedica provedbe Zakona ne smije ići u smjeru da najranjiviji ne mogu ostvariti nužne usluge zato što nemaju sredstava za testiranje, što može dovesti do diskriminacije i povrede njihovih prava. Isto se odnosi i na zaposlene osobe sa malim plaćama jer troškovi testiranja će predstavljati značajan trošak takvih zaposlenika.

U odnosu na definiciju javnopravnog tijela u članku 2. Prijedloga zakona istaknuto je da ista nije dovoljno jasno određena što bi moglo dovesti do poteškoća u provedbi Zakona. Ukazano je i da odnos između zakona i obveza stožera treba jasno definirate te detaljno upoznati javnost kako bi se izbjegle nejasnoće, a što je propušteno navesti u obrazloženju Prijedloga zakona. Posebnu pozornost treba obratiti na iznimke tj osobe koje iz zdravstvenih razloga ne mogu primiti cjepivo kojima radi toga ne smiju biti narušena temeljna ljudska prava.

Napomenuto je i da nisu dovoljno jasno definirane niti iskomunicirane ovlasti osoba koje će priječiti ulazak građanima u određene prostore, te se ne bi smjelo dogoditi da se prijeđe granica te da se upotrebljava prekomjerna sila. Isto tako je ukazano i da pojam „određeni prostor" nije dovoljno određen ni obrazložen.

Nakon provedene rasprave Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je većinom glasova (7 glasova «ZA» i 3 glasa „PROTIV") odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora, Odbor je odredio prof. dr. sc. Milorada Pupovca, predsjednika Odbora, a u slučaju njegove spriječenosti dr.sc. Zlatka Hasanbegovića, potpredsjednika Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

prof. dr. sc. Milorad Pupovac